Ласкаво просимо до школи

Тут ти дізнаєшся все, що потрібно знати про школу та твоє право на освіту в Німеччині

BumF
Bundesfachverband unbegleitete minderjährige Flüchtlinge

Зміст

Право на освіту та обов‘язкове шкільне навчання: Що це означає? 4

Чи потрібно вчити німецьку мову перед тим, як піти до школи? 5

Чи потрібно щось платити за школу? 5

Які типи шкіл існують? 6

Який атестат потрібен для здобуття професійної освіти (Ausbildung) або навчання у ВНЗ? 8

Чи може хтось допомогти тобі у навчанні? 9

Навіщо потрібно повторювати шкільний рік? 10

Чи ти можеш брати участь у шкільній поїздці або екскурсії? 10

Чи можна визнати свідоцтво про закінчення школи з твоєї країни? 11

Що таке практика? 11

Чи пропонуються додаткові курси німецької мови? 12

Право на освіту та обов‘язкова освіта: що це означає?

Усі діти та молодь у Німеччині мають право на освіту незалежно від їхнього статусу перебування.

Інтеграційний курс не замінює школу і твоє право на освіту. Ти маєш право відвідувати школу, навіть якщо вже проходиш інтеграційний курс.

Система шкільної освіти в Німеччині є складною, оскільки кожна федеральна земля має свої закони. Тому ти повинен бути добре поінформованим про свої шанси та можливості, щоб зрозуміти, що для тебе є найкращим.

У Німеччині відвідування школи є обов‘язковим для всіх дітей та молоді, а це означає, що вони мають як право, так і обов’язок відвідувати школу. Лише в рідкісних випадках, наприклад, якщо ти тільки недавно прибув до Німеччини і досі змушений проживати в державній установі, може трапитися так, що на тебе ще не поширюється обов‘язок шкільної освіти. У консультаційному центрі тобі пояснять твою ситуацію.

Навіть якщо ти вже здобув обов‘язкову шкільну освіту і, наприклад, старший за віком, існують альтернативи звичайній школі. Шкільний атестат також можна отримати в інших закладах, (наприклад, у центрі освіти для дорослих, вечірній гімназії або коледжі). Інфографіка на наступних двох сторінках пояснює всі типи шкіл.

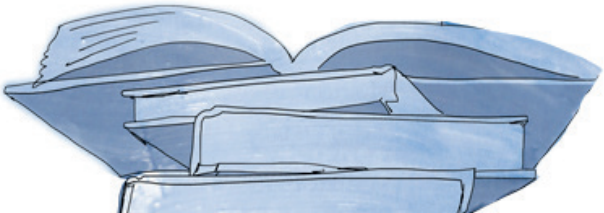

Чи потрібно вчити німецьку мову перед тим, як піти до школи?

Не має значення, чи ти володієш німецькою мовою, чи ні: кожна дитина в Німеччині повинна відвідувати школу. Однак навчатися в школі складно, якщо ти ще не володієш німецькою мовою. Саме тому багато дітей та молоді спочатку приходять до спеціального підготовчого класу для всіх, хто недавно прибув до Німеччини. Класи скрізь мають різні назви, наприклад, вітальний клас, інтеграційний клас чи клас для біженців (Willkommens-klasse, Integrationsklasse oder Flüchtlingsklasse). Якщо ти вже достатньо добре розмовляєш німецькою мовою, можеш перевестися до звичайного шкільного класу. Іноді це займає трохи більше часу, іноді трохи менше.

Чи є навчання у школі платним?

Школа є безкоштовною. Але за обіди, проїзд до школи, екскурсії та поїздки з класом, а також шкільне приладдя (зошити, ручки, калькулятор тощо) треба платити самостійно. Якщо у твоїх батьків не так багато грошей, ви можете отримати від держави соціальну допомогу для дітей із малозабезпечених сімей на потреби освіти (Leistung für Bildung Teilhabe – BuT). Це означає, ви можете отримати гроші на шкільне приладдя, екскурсії, репетиторство та з поїздки класом. Твої вчителі можуть пояснити, що треба зробити, щоб отримати цю допомогу. Якщо ти проживаєш у закладі служби у справах неповнолітніх (Jugendhilfe), то можеш разом з опікуном подати заяву на отримання грошей у службу у справах неповнолітніх (Jugendamt).

Які типи шкіл існують?

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

4 роки (6 років у Берліні та Бранденбурзі)

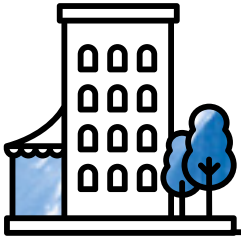

ПЕРШИЙ ЕТАП ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

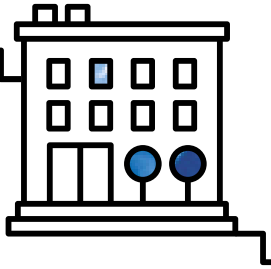

після початкової школи до 9 чи 10 класу

- Основна школа
- Реальна школа
- Гімназія
- Єдина школа
- Інтегрована середня школа

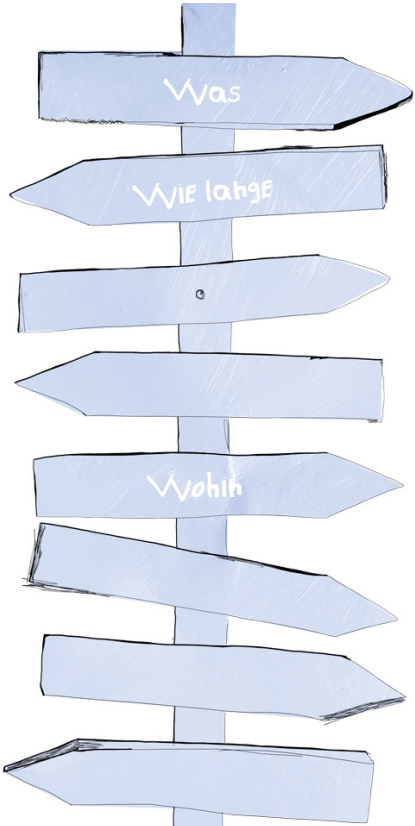

Кваліфікація

свідоцтво про завершення основної школи, свідоцтво про здобуття середньої освіти, свідоцтво про завершення реальної школи

АЛЬТЕРНАТИВИ

Можливості отримати свідоцтво про закінчення школи, якщо ти вже завершив навчання.

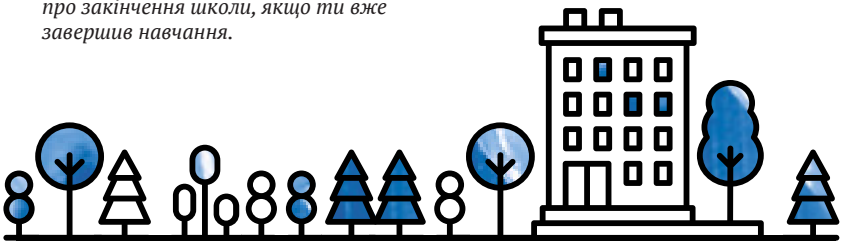

• Технікум • Центр освіти для дорослих • Вечірня школа / коледж

ДРУГИЙ ЕТАП ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

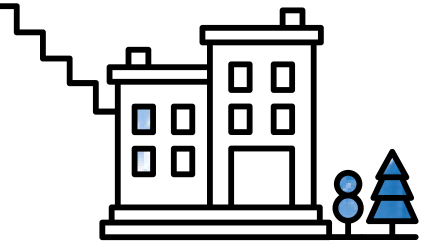

після закінчення першого етапу середньої школи I ступеня до 12 або 13 класу

- Гімназійні старші класи
- Професійно-технічне училище
- Технікум
- Вищий професійний навчальний заклад
- Єдина школа

Кваліфікація

Випускні екзамени в середній школі, свідоцтво про завершення школи для здобуття технічної освіти, спеціалізований атестат зрілості

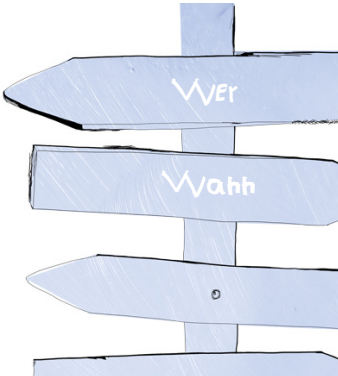

Існують різні типи шкіл. Спочатку всі діти відвідують початкову школу. Перед закінченням початкової школи вчителі рекомендують, до якого типу школи краще піти далі.

Просте свідоцтво про загальне закінчення школи (Hauptschulabschluss) можна отримати після 9 класу. Після 10 класу можна здобути свідоцтво про середню освіту (Realschulabschluss), а у 12 або 13 класі — свідоцтво про повну загальну середню освіту (Abitur).

Яку школу потрібно закінчити, щоб здобувати професійну освіту (Ausbildung) чи вищу освіту?

Щоб отримати професійну освіту та здобути професію, майже завжди потрібне свідоцтво про загальну шкільну освіту (Hauptschulabschluss). Для складних професій потрібне свідоцтво про середню освіту, яке іноді називають MSA або Realschulabschluss. Для того, щоб мати можливість навчатися в університеті, потрібне свідоцтво про повну загальну середню освіту (Abitur). Існує також свідоцтво про здобуття професійної технічної освіти (Fachabitur), що дозволяє навчатися у спеціальній вищій школі (Fachhochschule). Ти також можеш надолужити свої шкільні знання пізніше, наприклад, у вечірній школі або на підготовчому курсі (Kolleg).

Початок навчання тапрацевлаштування в Німеччині: багатомовна інформація та підтримка

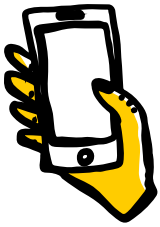

Чи може тобі хтось допомагати у навчанні?

Існує багато людей та організацій, які допомагають у навчанні та виконанні шкільних завдань. Ця допомога називається репетиторством і іноді коштує грошей. Однак є також багато людей, які допоможуть тобі з навчанням безкоштовно. Наприклад, можна запитати однокласників або вчителів, де можна отримати допомогу.

Порада
Ти також можеш пошукати молодіжний центр неподалік від тебе. Тут можна не тільки знайти допомогу в навчанні, а й познайомитися з багатьма молодими людьми твого віку.

Порада
У багатьох школах є соціальний працівник. Ця людина може тобі допомогти, якщо у тебе є проблеми з навчанням і тобі потрібен репетитор, а також якщо у тебе виникли проблеми в класі або вдома, і ти не знаєш, що робити.

Навіщо потрібно повторювати навчання у тому самому класі ще один рік?

Іноді доводиться повторювати рік занять. Це не є чимось поганим і трапляється з багатьма дітьми, навіть якщо вони дуже розумні, але, наприклад, не дуже добре володіють німецькою мовою або пропустили багато уроків. Якщо тебе залишають на другий рік, ти маєш шанс отримати кращі оцінки й надалі отримати краще свідоцтво про закінчення школи.

Чи можеш ти взяти участь у шкільній поїздці або екскурсії?

Навіть якщо міграційна служба не дозволяє тобі покинути твоє місто, ти маєш право поїхати зі своїм класом. Для отримання дозволу твої батьки мають записатися на прийом до міграційної служби або в деяких федеральних землях подати письмову заяву. Якщо твій клас їде за кордон, це трохи складніше, і міграційна служба іноді може заборонити тобі виїзд із Німеччини. Однак є способи, які все ще можна спробувати. Найкраще запитати в консультаційному центрі.

Чи можна визнати свідоцтво про закінчення школи з твоєї країни?

Якщо ти вже закінчив школу у своїй країні й маєш свідоцтво, ти можеш спробувати отримати його визнання тут.

У кожній федеральній землі є орган, який вирішує, чи визнається твоє свідоцтво про закінчення школи. Він називається Zeugnisanerkennungsstelle:

Інформація про органи визнання дипломів та консультування в Німеччині

Що таке практика?

Ти можеш пройти практику під час навчання. Практика — чудовий спосіб краще пізнати професію. Для навчальної практики дозвіл ніколи не потрібен. Однак у Німеччині є багато різних видів практики. Для деяких із них потрібен дозвіл від міграційної служби (Ausländerbehörde) та Федерального агентства з питань зайнятості (Bundesagentur für Arbeit).

Чи є додаткові курси німецької мови?

Німецька мова дуже складна і потрібно багато часу, щоб добре нею володіти. Але пізніше ти будеш радіти, що все розумієш і можеш сказати, що хочеш. Тому не розчаровуйся, навіть якщо це іноді займає більше часу.

Якщо ти крім шкільного курсу або під час канікул хочеш пройти додатковий курс німецької мови, найкраще розпитати про це своїх вчителів, оскільки є багато різних пропозицій, які коштують мало або зовсім не коштують грошей. Наприклад, у центрах освіти для дорослих (Volkshochschulen), молодіжних центрах та молодіжних міграційних службах або з допомогою викладачів-волонтерів.

Ти добре навчаєшся в школі, але потрібна допомога для досягнення високих цілей? Тоді, можливо, ти зможеш отримати стипендію. Стипендія означає: ти отримуєш гроші на навчальне приладдя або поїздки, або ж допомогу від особи, яка допомагає тобі в навчанні. Існує чимало різних видів стипендій. Усе завжди залежить від того, де ти проживаєш у Німеччині. Запитай свого вчителя, чи є щось подібне у вашому регіоні.

Стипендії від фондів для учнів

Якщо ти вже навчаєшся в 10 класі і не живеш разом із батьками, можна отримати позику на навчання від держави (BaföG). Це залежить від доходу твоїх батьків та твого статусу перебування.

Державне сприяння: Позика від держави на навчання для учнів

Impressum

Herausgeber
Bundesfachverband unbegleitete
minderjährige Flüchtlinge e. V.

Paulsenstraße 55–56
12163 Berlin
www.b-umf.de
info@b-umf.de

Autor*innen
Livia Giuliani
Lennart Scholz
Helen Sundermeyer

Lektorat
Poyraz Hannutoğlu

Übersetzung
Iryna Tkachivska

Illustrationen
Tomka Weiß

Layout
Lina Khesina

Stand
Dezember 2022

Förderung
erstellt im Rahmen des Projektes
„Beratung und Qualifizierung für Begleiter*innen
minderjähriger und junger Ukrainer*innen
sowie Drittstaatsangehöriger aus der Ukraine“

UNO Flüchtlingshilfe
Deutschland
für den UNHCR.

*dieses Projekt
wird gefördert durch die
UNO-Flüchtlingshilfe*

Федеральна асоціація неповнолітніх біженців без супроводу дорослих (Bundesfachverband unbegleitete minderjährige Flüchtlinge) займається наданням допомоги дітям, молоді та підліткам-біженцям. Ми пропонуємо підтримку молодим біженцям, а також фахівцям та волонтерам. Як неприбуткове об‘єднання ми можемо діяти незалежно і відстоювати інтереси молоді. Наша мета полягає в тому, щоб молоді біженці могли зростати без страху, ізоляції та дискримінації і отримувати такі ж права, як і всі інші молоді люди.

Bundesfachverband umF e.V.
Paulsenstr. 55—56
12163 Берлін

www.b-umf.de